

Lainsäädännöllinen tausta

Yleiset perusteet oppilaaksiottoon tulevat perusopetuslaista (PoL 1998/628). Kunta on velvollinen järjestämään alueellaan asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta. Täyttääkseen velvollisuutensa kunnan tulee osoittaa oppivelvolliselle lähikoulu, jossa opetus järjestetään ja johon oppilaalla on aina oikeus päästä. Kunta voi vapaasti määrittellä menettelyn, jolla oppilaita kouluihin osoitetaan. Koulupaikan määrittelyssä on kuitenkin toimittava tasapuolisesti, oikeudenmukaisesti ja johdonmukaisesti (PoL 4§, 6§, Hallintolaki 6§).

Lähikoulua osoitettaessa lähtökohtina ovat mahdollisuudet tarjota laadukkaat ja tarkoituksenmukaiset olosuhteet opetukseen oppilaan, koulun, sekä kunnan opetustoimen järjestämisen näkökulmasta.

Tavoitteena on, että oppilaiden koulumatkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti- sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

Lähikoulu ei aina ole oppilasta maantieteellisesti lähinnä- tai helppokulkuisimman koulumatkan päässä sijaitseva koulu. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämipaikkaa. (PoL 6§).

Jos oppilaan koulumatka on yli 5 kilometriä tai jos se oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu hänelle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi, hänellä on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Oppilaalla on myös em. syistä oikeus kuljetuksen sijasta saada riittävä avustus kuljettamiseen tai saattamiseen (PoL 32 §).

Oppilaalla on oikeus pyrkiä myös muuhun kuin kunnan hänelle osoittamaan lähikouluun, eli toissijaiseen kouluun. Hakemusten käsittelyssä sovelletaan yhdenvertaisia valintaperusteita. Jos opetuksessa noudatetaan painotettua opetussuunnitelmaa, voidaan oppilaaksioton perusteena käyttää myös valintakoikeita. Toissijaiseen kouluun hakijalla ei ole lakiin perustuvaa oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen tai avustukseen (PoL 32§).

Kunta voi määrittellä koulun ja/tai vuosiluokkien koon ja opetusryhmien lukumäärän voidakseen suunnitella ja hallita opetusjärjestelyjä, kustannuksia, vieraskuntalaisten määrää ja muita opetuksen järjestelyihin vaikuttavia asioita (PoL 6§).

Menettelytavat Muuramen kunnan perusopetusta antavissa kouluissa

Muuramen kunta ottaa järjestämäänsä perusopetukseen oppilaksi ensisijaisesti Muuramessa asuvat lapset.

Oppilaaksiottoa koskevat päätökset tehdään lähtökohtaisesti niiden vuosiluokkien ajaksi, joita asianomaisessa koulussa opetetaan.

Toissijaisessa oppilaaksiotossa päätös voi olla määräaikainen. Päätös voidaan tehdä määräaikaisena jos alueelle on ennakoitavissa muutoksia jotka vaikuttavat opetuksen järjestämiseen.

Oppilaan muuttaessa asuinpaikkaa Muuramessa kesken lukukauden, hänelle osoitetaan uusi lähikoulu, jossa tehdään uusi oppilaaksiottopäätös. Oppilaalla on kuitenkin huoltajan halutessa oikeus hakea ennen asuinpaikan vaihtumista osoitettuun lähikouluun ns. toissijaisena hakijana. Jos hänet tällöin otetaan oppilaaksi kouluun, häneen sovelletaan kaikkia toissijaisen oppilaaksioton periaatteita, jolloin huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta ja saattamisesta aiheutuvista kustannuksista

Näitä oppilaaksioton periaatteita ei sovelleta otettaessa oppilaita esiopetukseen tai mahdolliseen maahanmuuttajien valmistavaan opetukseen.

Vieraskuntalaisten oppilaiden oppilaaksiotossa kuntien on keskenään kirjallisesti sovittava mm. koulukuljetuksien, kouluterveydenhuolto-, ja oppilashuolto- ja koulunkäynninohjaajapalveluista, niiden järjestämisestä sekä kustannuksista.

Lähikoulu ja sen osoittaminen

Lähikoulun määrittelyssä otetaan huomioon koulupaikkojen ja luokkien lukumäärä sekä koulutilojen riittävyys perusopetusalueen kouluissa (ns. tarkoituksenmukaisuusperiaate). Oppilaalle voidaan osoittaa kouluksi turvallisen ja lyhyen matkan päässä oleva toinen koulu kuin lähimpänä kotia oleva, jos koulujen välisiä oppilas- tai luokkamääriä on tarvetta tasata esimerkiksi taloudellisista tai opetuksen tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen liittyvistä syistä.

Muuramessa oppilaan lähikoulu määritellään ilmoittautumisen jälkeen siten, että huomioidaan kaikki kunnassa asuvat koulutulokkaat ja oppilaat suhteessa koulujen resursseihin, heillä mahdollisesti olevat terveydentilaan liittyvät tai muut erityiset syyt, sekä koulumatka.

Oppilaalle osoitetaan lähikoulu seuraavan järjestyksen mukaisesti:

Lähikoulu osoitetaan oppilaalle, jolla on terveydentilaan liittyvä tai muu erityinen syy, joka tulee huomioida koulua osoitettaessa (PoL 3§ mom 2). Huoltajalta voidaan pyytää tai hän voi itse tarvittaessa esittää asiassa asiantuntijalausunnan kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Opetuksen järjestäjällä on tarvittaessa oikeus pyytää täydentävä asiantuntijalausunto ratkaisun tueksi.

Lähikoulu osoitetaan oppilaalle opetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen ja koulupaikkojen lukumäärä huomioiden siten, että koulumatkasta tulee mahdollisimman turvallinen ja lyhyt. Matka mitataan ympäri vuoden käytössä olevaa jalankulkukelpoista reittiä myöten. Mikäli lähikouluksi joudutaan osoittamaan koulu, jonne on järjestettävä koulukuljetus, huomioidaan koulupaikkapäätöstä tehtäessä kustannukset ja muut käytännön järjestämiseen liittyvät syyt.

Mikäli tämän jälkeen yhdenvertaisessa asemassa olevia oppilaita on kaksi tai enemmän, neuvotellaan ensin huoltajien kanssa. Jos heidän kanssaan ei päästä yhteisymmärrykseen, oppilaat valitaan arpomalla.

Toissijainen oppilaaksiotto

Oppilaalla on oikeus pyrkiä myös muuhun kuin kunnan hänelle osoittamaan lähikouluun (toissijainen koulu). Oppilaaksiottopäätös voi tällöin olla määräaikainen. Perusopetuksessa toissijaiseen kouluun hakeutuvan oppilaan koulumatkakustannuksista vastaa aina oppilaan huoltaja.

Luokilla 1-2 toissijaisia oppilaita voidaan ottaa yleisopetuksen opetusryhmään niin, että opetusryhmän enimmäiskooksi muodostuu 20. Luokilla 3-6 toissijaisia oppilaita voidaan ottaa yleisopetuksen opetusryhmään niin, että opetusryhmän enimmäiskooksi muodostuu 23. Luokilla 7-9 toissijaisia oppilaita voidaan ottaa yleisopetuksen opetusryhmään niin, että opetusryhmän enimmäiskooksi muodostuu 18.

Toissijaisessa oppilaaksiotossa yhdenvertaiset valintaperusteet täyttävillä oppilaille myönnetään koulupaikka seuraavan järjestyksen mukaan:

1. Oppilas asuu Muuramessa (oppilaan kotiosoite)
2. Oppilaalla on terveydentilaan liittyvä tai muu perusteltu painava syy
3. Oppilaan koulumatkan pituus ja tarkoituksenmukaisuus

Jos edellä mainittujen valintaperusteiden suhteen yhdenvertaisessa asemassa olevia hakijoita on enemmän kuin vapaita oppilaspaikkoja, oppilaat valitaan arpomalla.

Jos oppilaspaikkoja jää sen jälkeen, kun Muuramessa asuvat toissijaiset hakijat on huomioitu, kouluun voidaan ottaa vieraspaikkakuntalaisia oppilaita. Vieraspaikkakuntalaisille oppilaille myönnetään koulupaikka seuraavan järjestyksen mukaan:

1. Oppilaalla on terveydentilaan liittyvä tai muu perusteltu painava syy
2. Oppilaan koulumatkan pituus ja tarkoituksenmukaisuus

Tuen piirissä olevat oppilaat

Tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevan oppilaan koulupaikka määräytyy ensisijaisesti lähikouluperiaatteen mukaan. Oppilaan tuen tarpeesta riippuen hänelle voidaan osoittaa koulupaikka lähikouluperiaatteesta poiketen.

Mikäli oppilaan tuen tarve on sellainen, ettei hänelle voida osoittaa koulupaikkaa Muuramen kunnan palveluista, hänelle voidaan osoittaa koulupaikka muun opetuksen järjestäjän palveluista. Sijoittamiseen liittyvistä tukitoimista ja niihin liittyvistä resursseista päättää vastualuejohtaja.

Vieraskuntalaisista erityisen tuen oppilaista tehdään aina kirjallinen sopimus opetuksen järjestäjien kesken.”